

Naturvårdsverket

Att: registrator@naturvardsverket.se

Yttrande

Datum 2025-11-05

Klassificering 1.5.2

Dnr RAÄ-2025-2597

Ert datum 2025-09-17

Er beteckning NV-25-040030

Avdelning Kulturmiljöavdelningen

Enhet Enheten för
landskapsutveckling

Esbosamråd om planerad vindkraftpark inom områdena Kummunmaa och Repojätkkä i Ylitornio kommun, Finland

Ärendet

Naturvårdsverket har översänt en inbjudan till Esbosamråd angående planerad vindkraftpark, inom områdena Kummunmaa och Repojätkkä i Ylitornio kommun, Finland.

Naturvårdsverket önskar synpunkter på:

- Om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljöbedömningen av projektet och/eller planen
- Miljökonsekvenser av projektet som kan beröra Sverige
- Potentiella gränsöverskridande effekter som bör inkluderas i miljökonsekvensbeskrivningen

Bakgrund

Det planerade vindkraftsområdet kommer att ligga i den mellersta delen av Torneå stad, cirka 20 kilometer sydost om Ylitornio tätort och den närmaste delen av projektområdet är lokaliserad cirka 12 kilometer från riksgårnsen mellan Sverige och Finland. Som mest 22 vindkraftverk planeras i området och produktionsområdets areal är cirka 1 820 hektar.

Synpunkter

Riksantikvarieämbetet vill framföra följande synpunkter rörande tre aspekter av programmet för miljökonsekvensbedömning för i Kummunmaa och Repojätkkä vindkraftsprojekt.

- **Den fortsatta medverkan**

Riksantikvarieämbetet anser att det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljöbedömningen av vindkraftsprojektet Kummunmaa och Repojätkkä

Box 1114
621 22 Visby
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Bankgiro 5052-3620

vindkraftsprojekt. I programmet för miljökonsekvensbedömningen framgår att influensområdet för den planerade vindkraftsparken sträcker sig till den svenska sidan längs Torneälven (sid. 16).

- **Behov av analys av kulturmiljöns kontextuella värden**

Den bedömningsmetod för att beskriva och analysera effekterna på landskapet och kulturmiljön, som presenteras i programmet, fokuserar på synlighet och hur landskapet kommer att påverkas visuellt.

För att Riksantikvarieämbetet ska kunna ta ställning till de gränsöverskridande konsekvenserna för kulturmiljön, särskilt kulturmiljövårdens riksintressen, i Sverige behöver miljökonsekvensbedömningen klargöra om det planerade vindkraftsprojektet kan komma att ha en negativ effekt på dess samlade värden och i så fall på vilket sätt. Detta innebär att både den visuella påverkan och den kontextuella behöver beskrivas och analyseras. Med kontextuell påverkan avses en påverkan på möjligheten att uppleva och förstå det kulturhistoriska sammanhang som kulturmiljön, dvs. främst de utpekade riksintressena för kulturmiljövården, representerar. Om och i så fall hur förutsättningarna för förståelsen och läsbarheten av kulturmiljöns historiska berättelse kan påverkas av projektet behöver inkluderas och metodbeskrivas i programmet för miljökonsekvensbedömningen.

- **Framtagande av HIA för världsarvet Struves meridianbåge**

Programmet redovisar att en av världsarvet Struves meridianbåges mätpunkter i Sverige ligger inom influensområdet för vindkraftsparken, dvs. mätpunkten Pärevaara inom influensområdet. Etablering av vindkraftverk kan medföra en funktionell påverkan på kulturvården till exempel genom att bryta visuella samband utanför området som är centrala för upplevelsen och förståelsen av kulturvårdets innehåll. Konsekvenserna av de effekter som redovisas för världsarvet behöver preciseras. Riksantikvarieämbetet anser att ansökan bör kompletteras med underlag i enlighet med "[World Heritage Centre - Guidance and Toolkit for Impact Assessments in a World Heritage Context](#)" (World Heritage Centre - Guidance and Toolkit for Impact Assessments in a World Heritage Context (unesco.org)) med bedömningar av hur världsarvet Struves meridianbåge som helhet påverkas av den planerade verksamheten.

Detta beslut har fattats av avdelningschefen Marja-Leena Pilvesmaa efter föredragning av utredaren Maria Adolfsson. Även enhetschefen Monica Juneheim har varit med om den slutliga handläggningen

Beslutet har signerats elektroniskt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Espoo@naturvardsverket.se